

Publiskā diskusija

Sociālo pakalpojumu attīstības programma Latgales vajadzībām

Daugavpils, 2010. gada 28.jūnijs

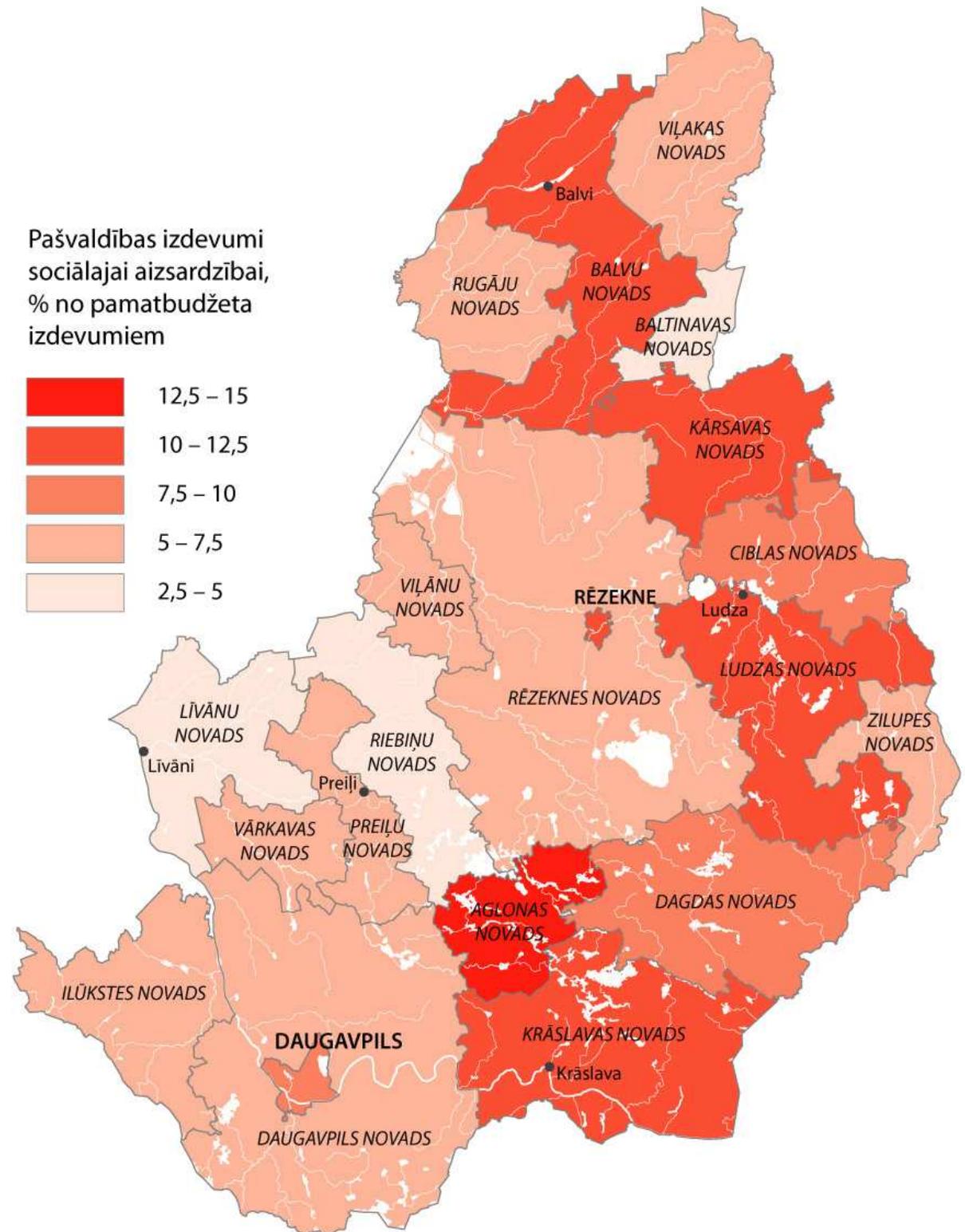
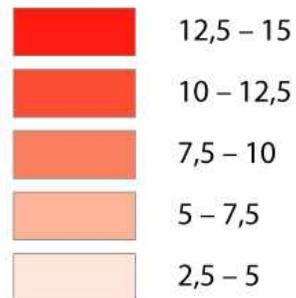
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2017.gadā valsts būs
sasniegusi 2007.gada
labklājības līmeni

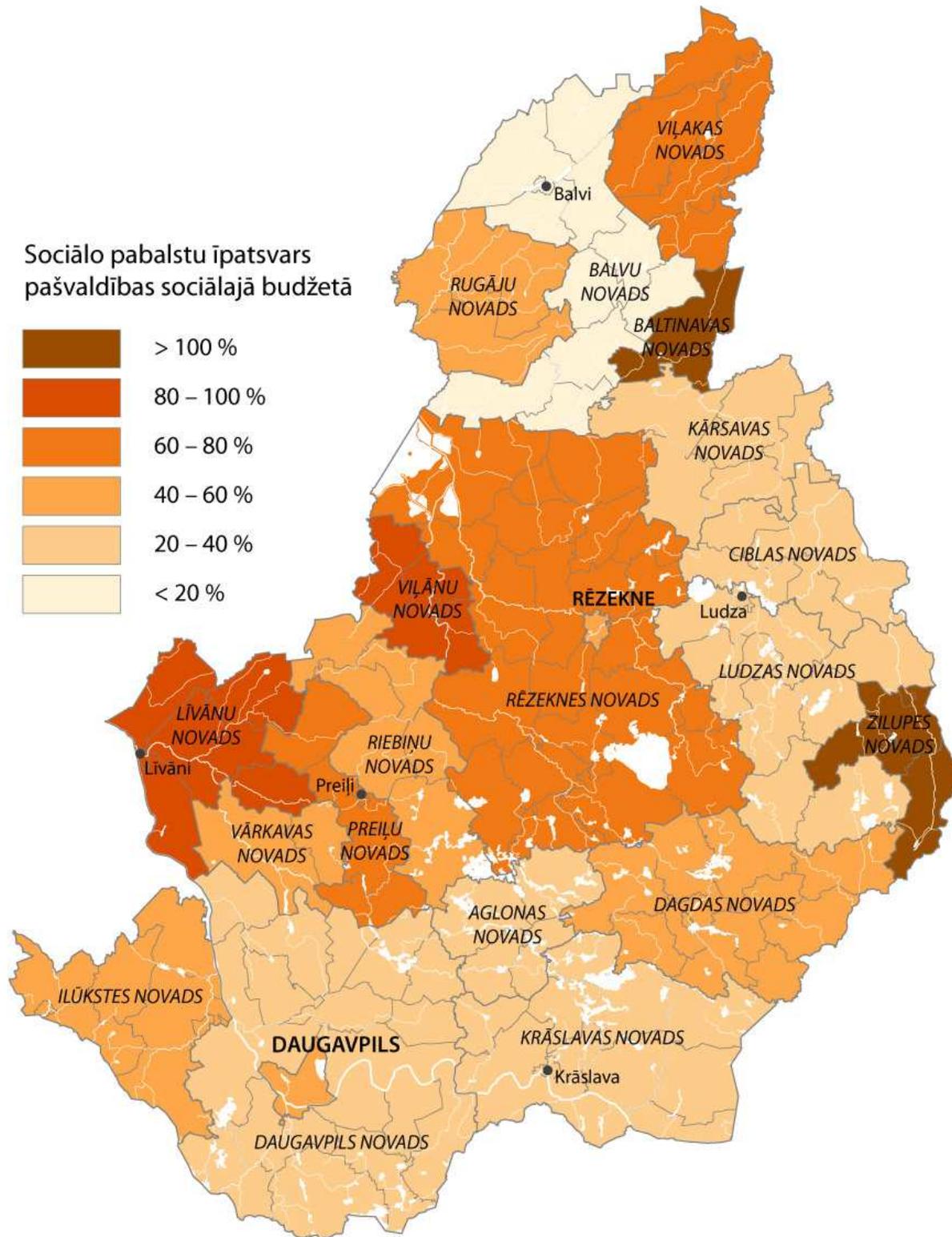
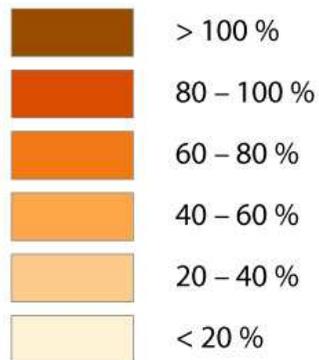
pašvaldības tērē lielus
līdzekļus, lai mazinātu
nabadzības sekas

Pašvaldības izdevumi
sociālajai aizsardzībai,
% no pamatbudžeta
izdevumiem

pabalsti veido
lielāko daļu no
pašvaldību sociālā
budžeta
izdevumiem

Sociālo pabalstu īpatsvars
pašvaldības sociālajā budžetā

sociālais pakalpojums

ilgtermiņā
efektīvāks
par pabalstu

	Sociālā palīdzība	Sociālie pakalpojumi
Pašvaldības	Pabalsti Mantiskā palīdzība	Krīzes centri Dienas centri Sociālās aprūpes centri Patversmes, u.c.
Valsts	Pabalsti	Sociālās rehabilitācijas centri

programmas fokuss

Sociālās aprūpes centrs (pansionāts)

Dienas centrs

Aprūpe mājās

pakalpojums institūcijā

Institūcijai **alternatīvs** pakalpojums

plānošanas dokumenti

nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti

reģiona līmeņa attīstības plānošanas dokumenti

Latgales reģiona attīstības stratēģija un telpiskā perspektīva

Latgales reģiona attīstības programma

tematisks attīstības plānošanas dokumenti

tematisks attīstības plānošanas dokumenti

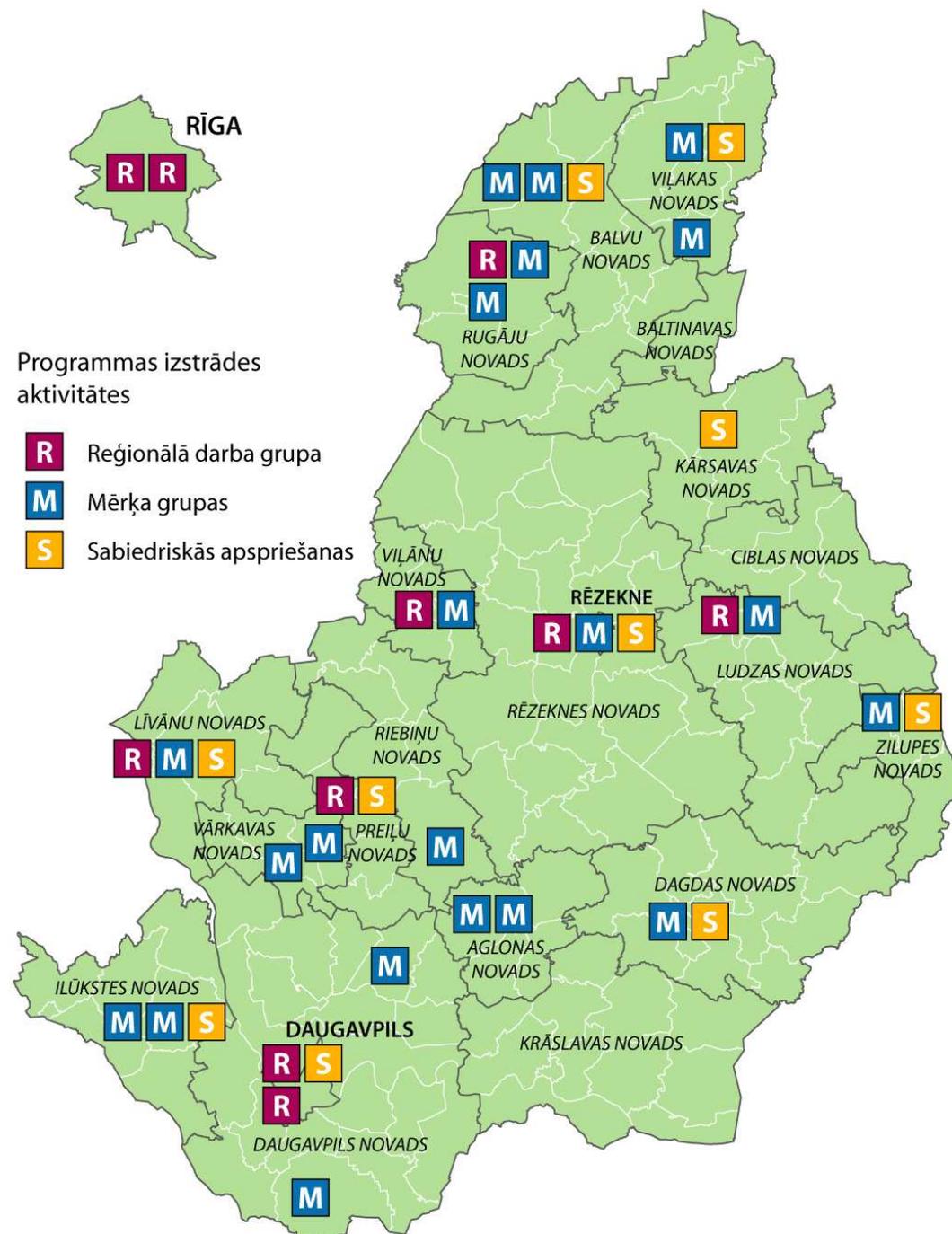
LPR sociālo pakalpojumu attīstības programma 2010.-2017.gadam

pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti

izstrādes process

2010.gada 25.janvāris – 30 jūnijs

- (1) Sociālo dienestu vadītāju 10 semināri dažādās Latgales pašvaldībās (reģionālā darba grupa)
- (2) Klientu (mērķa grupu) 20 semināri vajadzību noskaidrošanai, pakalpojumu vērtēšanai
- (3) Sociālo dienestu vadītāju aptauja
- (4) Valsts, pašvaldību, NVO sociālo pakalpojumu sniedzēju intervijas (25)
- (5) Sadarbības partneru – valsts iestāžu (NVA, slimnīcu, u.c.) intervijas
- (6) Sociālo komiteju deputātu aptauja
- (7) Sabiedriskās apspriešanas 10 sanāksmes

21 pašvaldību sociālo dienestu vadītāji tiekas reizi nedēļā

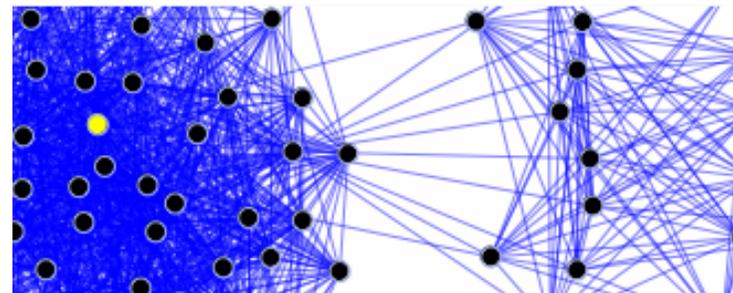

eksperti - Santa Ancāne,
Valentīna Poikāne,
Juris Osis, Aadne Asland,
Taņa Lāce, Una Burģe,
Tālis Tisenkopfs

process

iesaistošs un aktivizējošs – līdzdalības plānošanas metodes

40+ plānošanas un praktiskie semināri
20+ mērķa grupu semināri
40+ intervijas
aptaujas, tikšanās,
Sabiedriskā apspriešana
sarunas, sarunas, sarunas

radoša jaunu risinājumu meklējošs, domājošs
ārpus

labās lietas

pirmo reizi reģiona sociālie darbinieki kopā

reģiona izcilie piemēri

pieredzes apmaiņa, sava veida “supervīzija”, veidojas komanda

jēgpilna un patiesa programma

būs finansējums - 2. kārtas finansējuma sadales mehānismi un principi

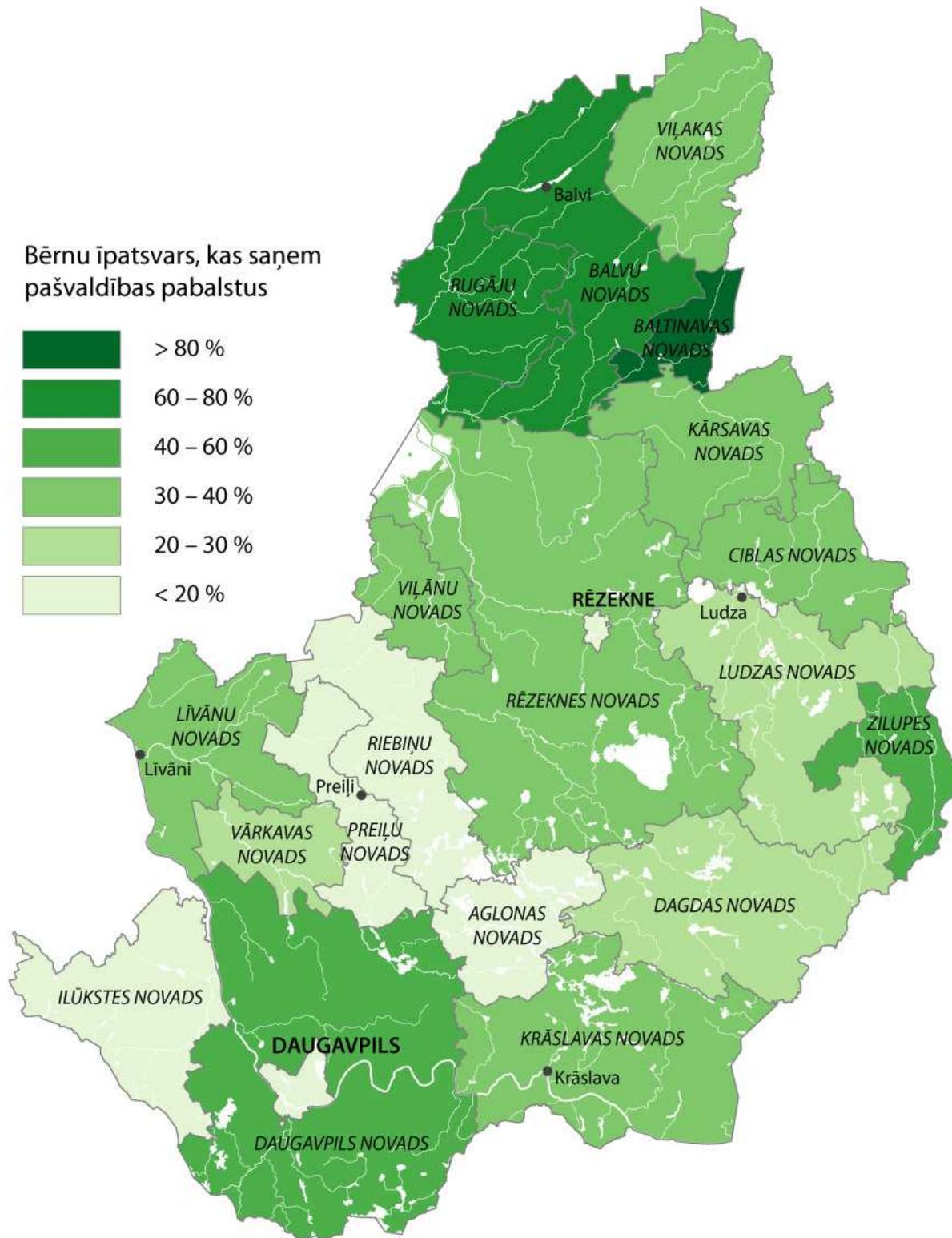
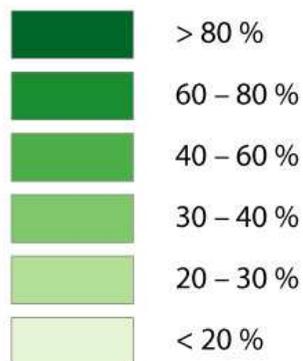
kopā esam spēks =
Latgales plānošanas reģions + Grupa93 +
programma + sociālie darbinieki + pašvaldības

programmas mērķa grupas:

- cilvēki ar **invaliditāti** (22,5 tūkst.),
- **ģimenes** ar bērniem (6,3 tūkst.),
- **vecie** cilvēki (75 tūkst.),
- cilvēki ar **atkarību** problēmām,
- **bērni** un jaunieši (54 tūkst.),
- **bezdarbnieki** (36 tūkst.),
- **citas** sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas (personas, kas atgriezušās no ieslodzījuma vietām, bezpajumtnieki, u.c.)

Bērnu īpatsvars, kas saņem pašvaldības pabalstus

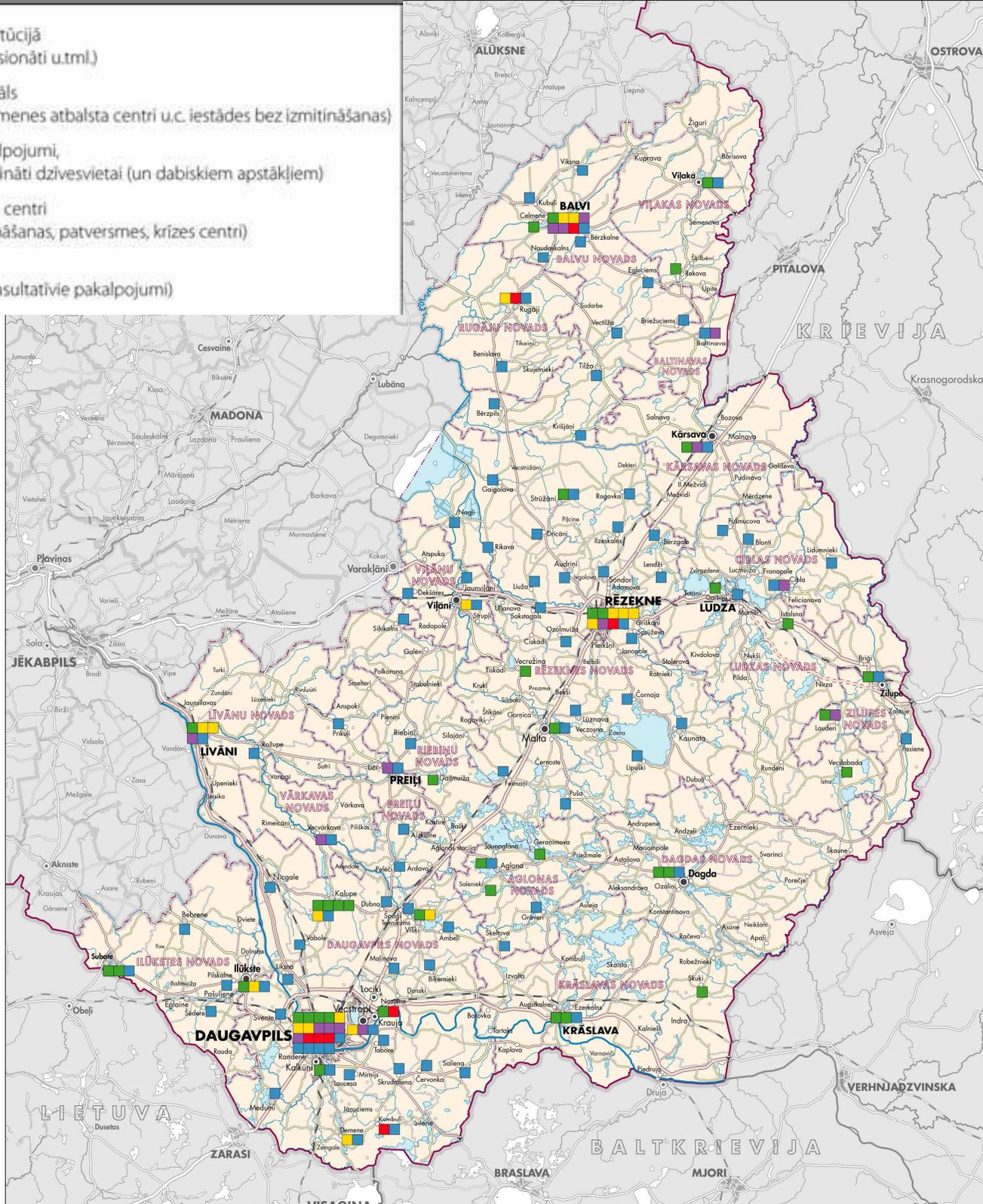
- Pakalpojumi institūcijā (bērnunami, pansionāti u.tml.)
- Daļēji institucionāls (dienas centri, ģimenes atbalsta centri u.c. iestādes bez izmitināšanas)
- Alternatīvie pakalpojumi, maksimāli pietuvināti dzīvesvietai (un dabiskiem apstākļiem)
- Ārkārtas situāciju centri (ar un bez izmitināšanas, patversmes, krīzes centri)
- Administrācijas (informatīvie, konsultatīvie pakalpojumi)

IZVIETOJUMS

esošie institucionālie sociālie pakalpojumi

un

institūcijām alternatīvie sociālie pakalpojumi

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

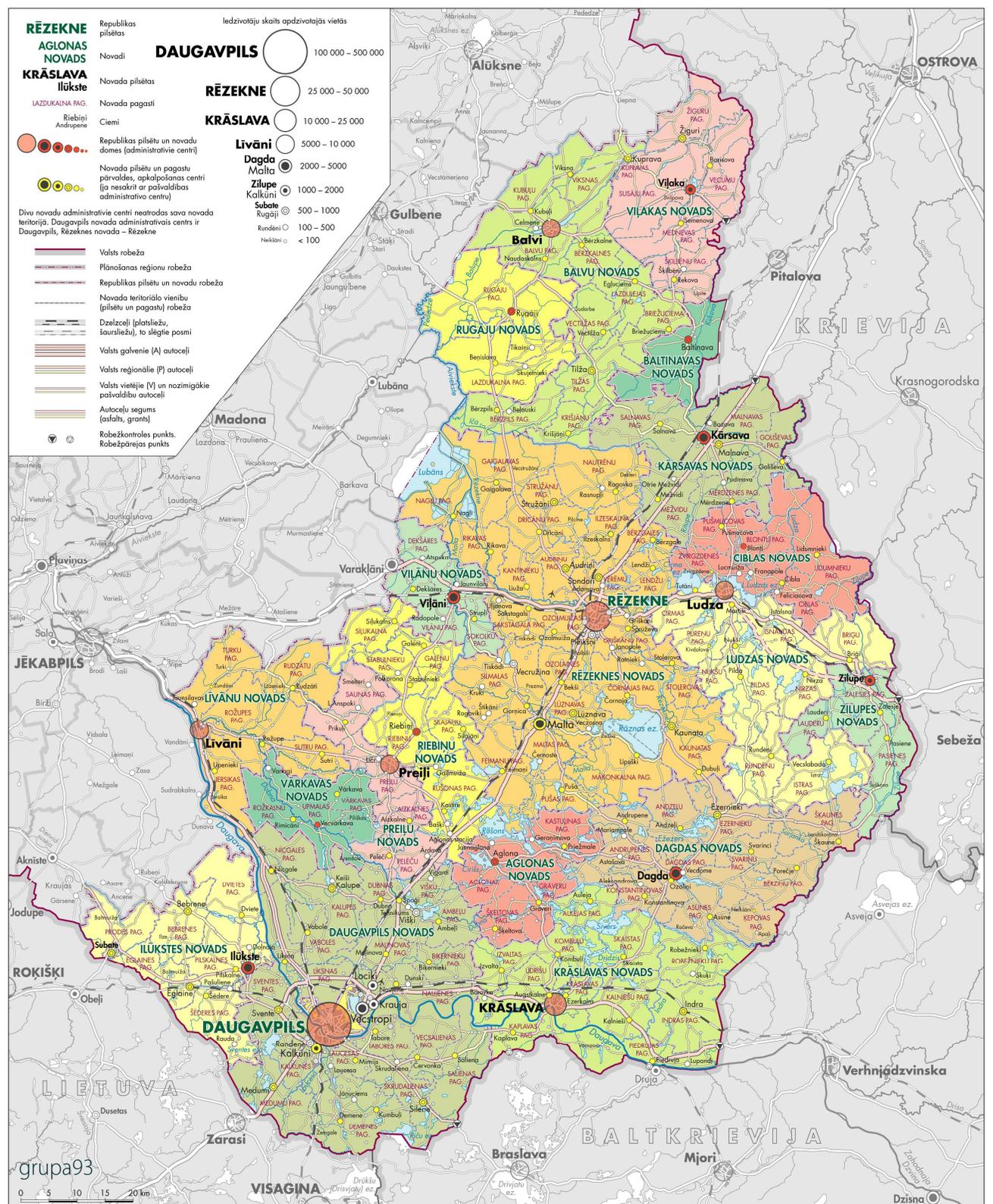

LATVIJAS PĀRVALDĪBAS SISTĒMA

faktori

sociālo pakalpojumu sniegšana:

- pašvaldību ATR (no 134 uz 21 pašvaldību)
- sociālo darbinieku slodze / entuziasms
- politiku un sabiedrības nezināšana

SOCIĀLĀ IEKĻAUŠANĀS, starpinstitucionālā sadarbība un **SKATĪJUMA PAPLAŠINĀŠANA** sociālā atbalsta piedāvāšanā

DROŠĪBAS SAJŪTA par pamata vajadzību apmierināšanu un atbalstu krīzes situācijā

LATGALES SITUĀCIJAI ATBILSTOŠI paņēmieni sociālo **PAKALPOJUMU SASNIEDZAMĪBAI**

SOCIĀLO DARBINIEKU profesionalitāte un **AIZSARDZĪBA**

Sociālo pakalpojumu institucionālais ietvars:

- 1) **PAKALPOJUMU MINIMUMS** - katrā pašvaldībā;
- 2) **SPECIALIZĒTIE PAKALPOJUMI** ar profesionāliem un augsti kvalificētiem speciālistiem un starpprofesionāļu komandām - pilsētās un katrā novadā atbilstoši novada specializācijai darbā uz kādu klientu grupu(-ām)

Sociālās aprūpes pakalpojumi, maksimāli **PIETUVINĀTI DABISKIEM APSTĀKĻIEM, MĀJĀM**

Mazāk birokrātijas, vairāk profesionālas palīdzības, e-pārvalde

Sabiedrības līdzdalība, sadarbība. **Sociāli iekļaujoša publiskā informatīvā telpa**

riski

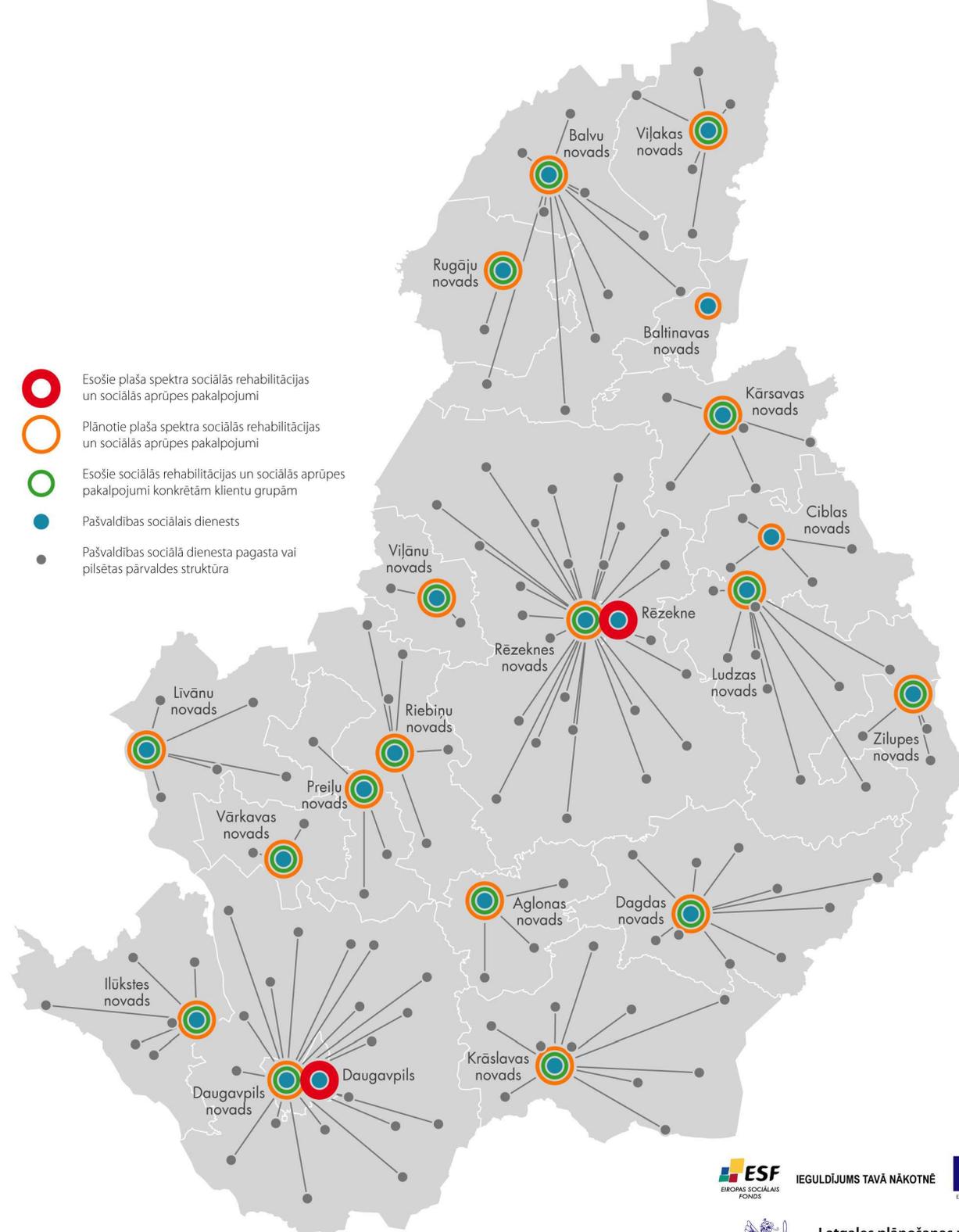
ilgtspēja jaunas idejas – vai esam pietiekoši “traki”? sadarbības mehānismi

alternatīva A

visas pašvaldības dara visu

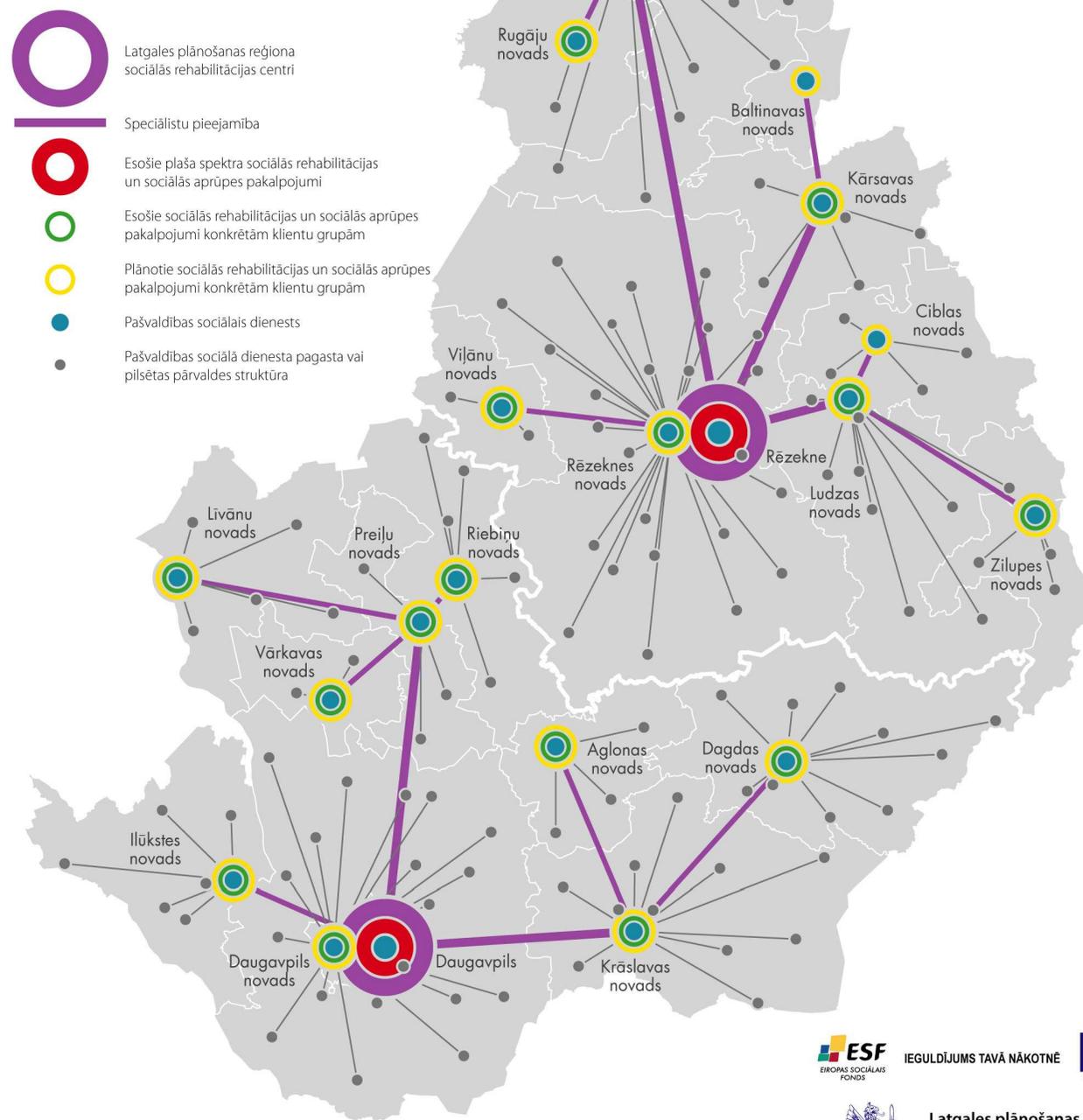
- trūkst speciālistu
- neefektīvi
- trūkst līdzekļu
- pašvaldības konkurē savā starpā

alternatīva B

pakalpojumus attīsta pilsētas

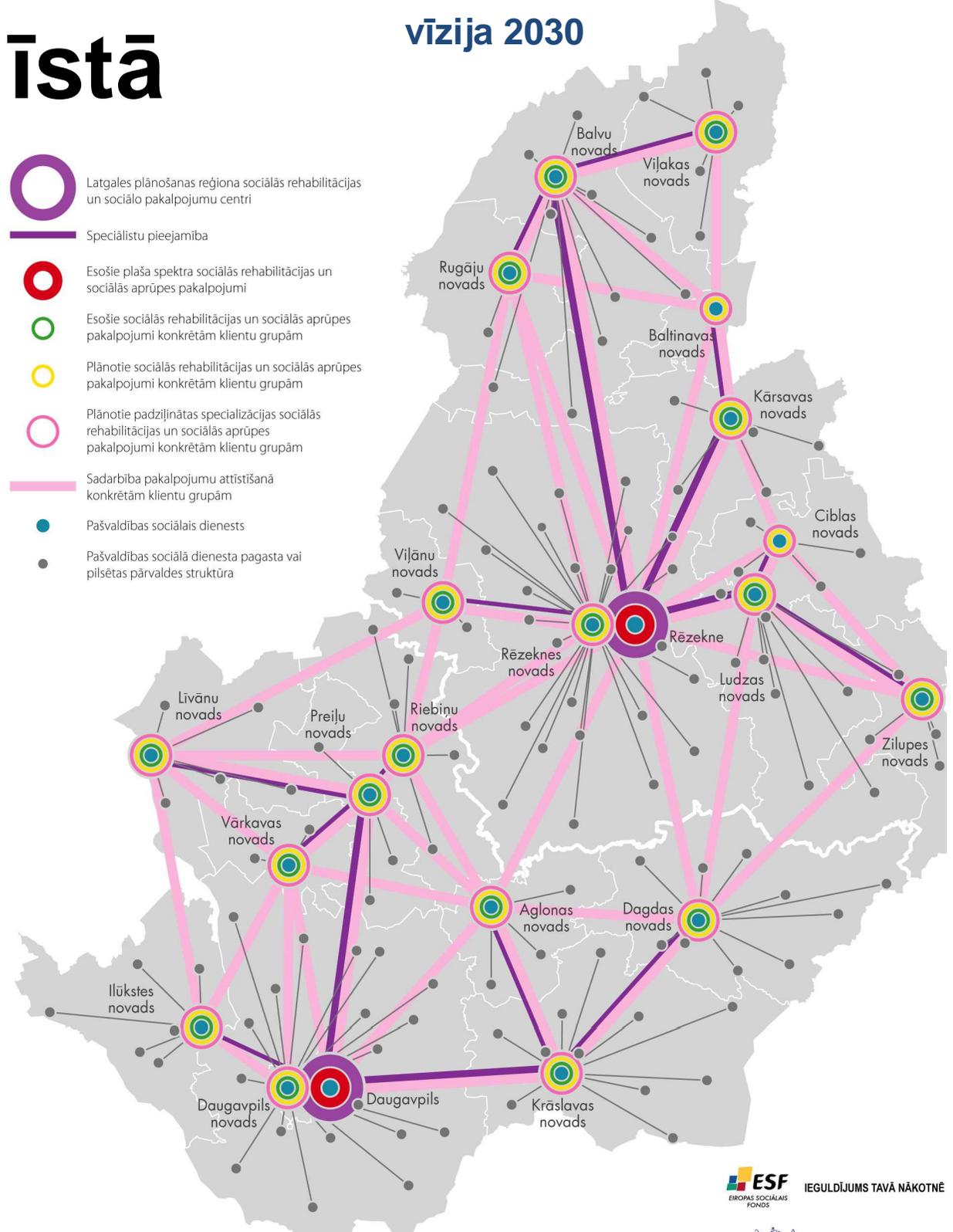
- savstarpējie norēķini
- attālinās no pakalpojumu saņēmēja

alternatīva C - Īstā

vīzija 2030

- pilsētas attīsta visu
- katra pašvaldība padziļināti strādā ar kādu klientu grupu(-ām), balstoties uz esošām iestādēm. Savstarpēji sadarbojas
- pakalpojumu minimums katrā pašvaldībā

virsmērķis – sociālā drošība un dzīves kvalitāte

stratēģiskie mērķi:

stratēģiskais mērķis “Pakalpojumu pieejamība”

risina:

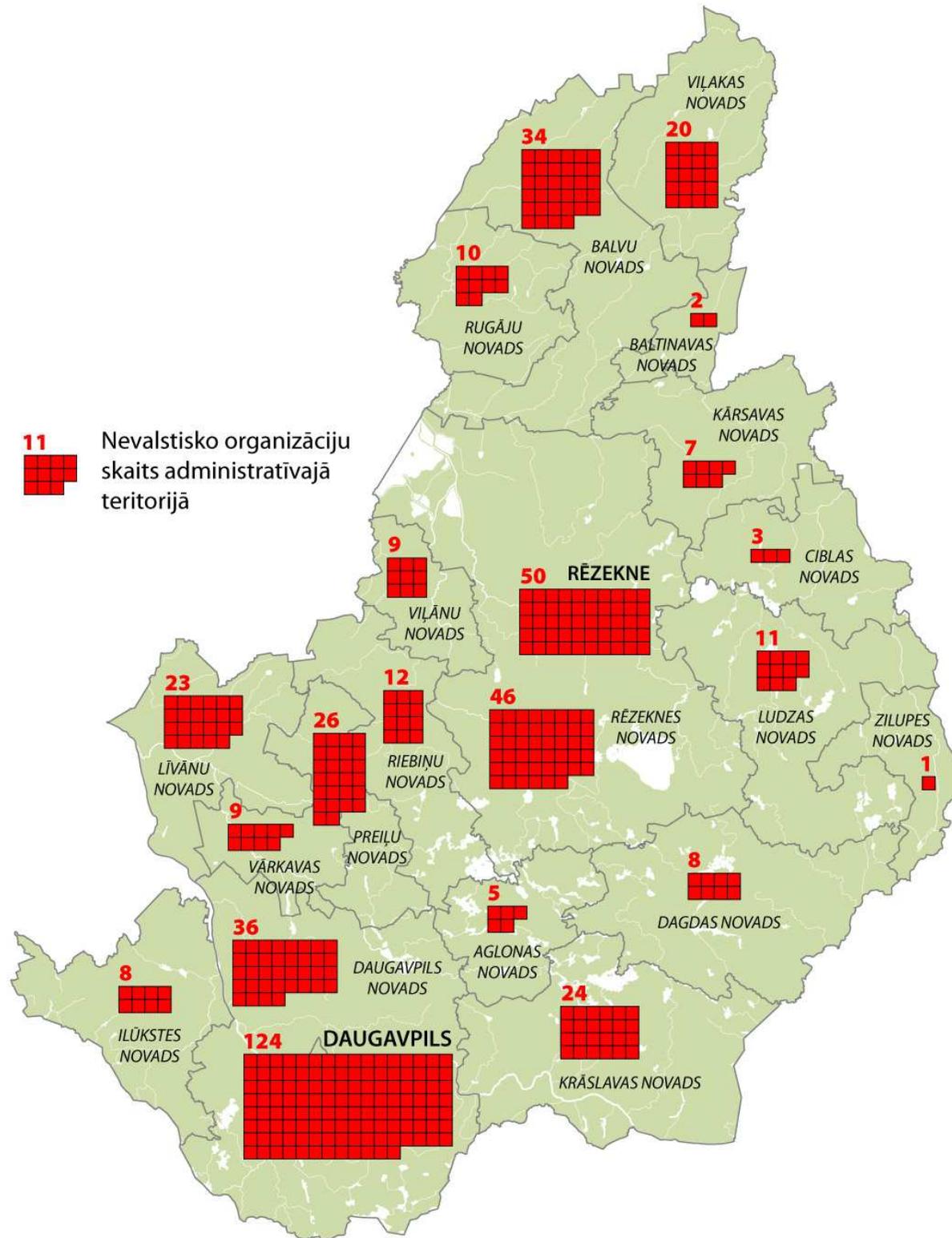
- fiziskos attālumus
 - informatīvās barjeras
 - neērtu vidi
 - speciālistu nepietiekamību
-
- **minimālais pakalpojumu apjoms + specializētie pakalpojumi**
 - **mobilās brigādes**
 - **īsziņas, IT**
 - **reģiona koordinējošā loma**
 - **sadarbības tīklojums**

stratēģiskais mērķis “Sociālie darbinieki”

- sociālā darba speciālistu, aprūpētāju kvalifikācija
- darbinieku sociālā, veselības aizsardzība,
- profesijas PRESTIŽS
- iestāžu infrastruktūra
- datu apmaiņa ar valsts IS
- sociālās jomas ekspertu konkurētspēja - PROJEKTU darbība

pakalpojumu sniedzēju partnerības

- valsts
- pašvaldības
- NVO
- tuvinieki

stratēģiskais mērķis “Pamata vajadzības”

risina:

- pakalpojumu nodrošinājumu Latgales situācijā - vismaz pamatvajadzību apmierināšanu (pārtika, mājoklis, apģērbs, izglītība, veselības aprūpe)
- pakalpojumi mērķa grupām
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumi un alternatīvās aprūpes pakalpojumi
- jaunas pakalpojumu formas (aprūpes saimniecības, pansijas, viesģimenes, u.c.)

sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar invaliditāti

Sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem un sensoro invaliditāti

- Sociālās rehabilitācijas centri
- Dienas centri
- Sociālās rehabilitācijas speciālistu konsultācijas
- Aprūpe mājās un sociālās rehabilitācijas speciālisti (mobilā brigāde)
- Aprūpe mājās
- Asistenti

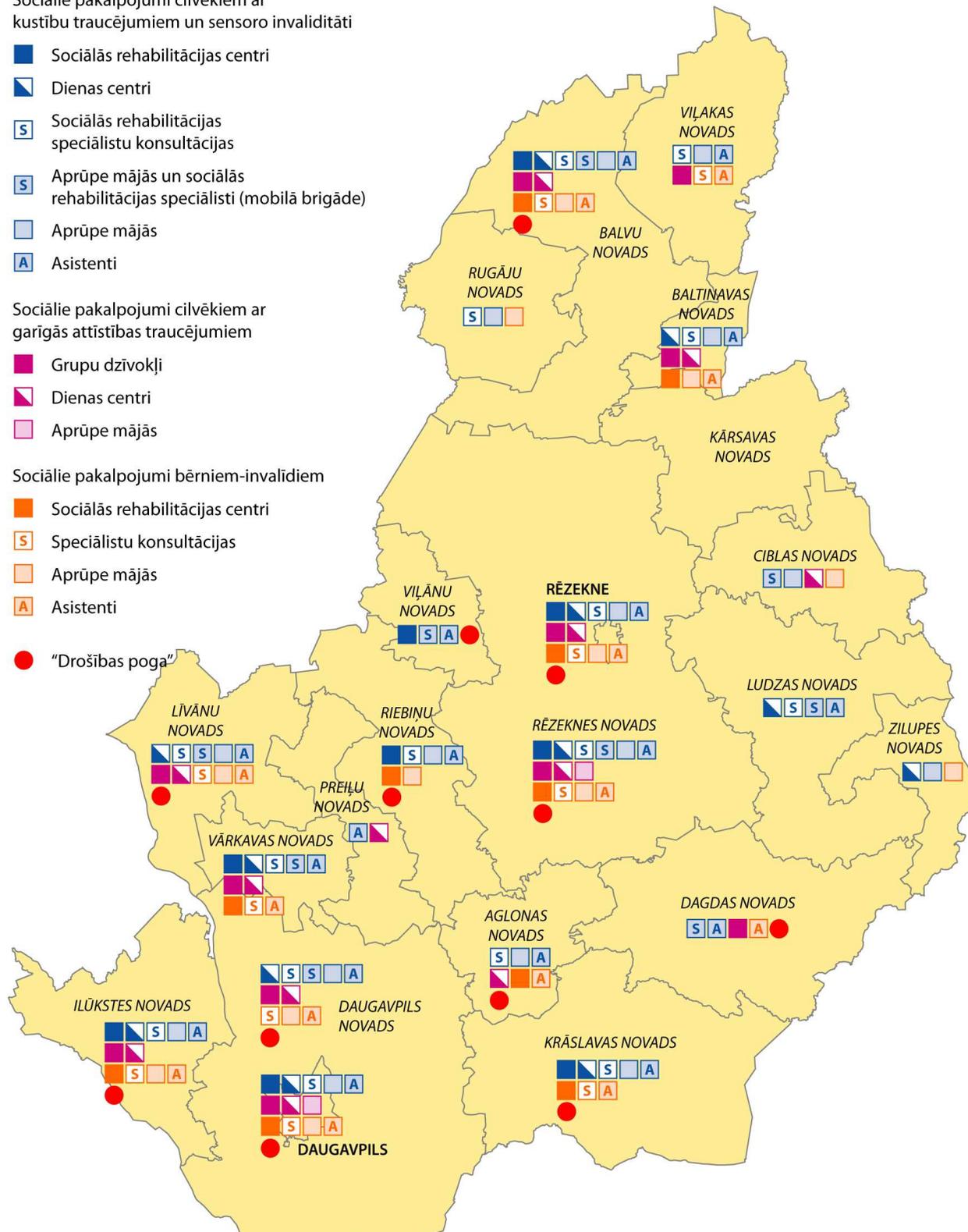
Sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem

- Grupu dzīvokļi
- Dienas centri
- Aprūpe mājās

Sociālie pakalpojumi bērniem-invalidiem

- Sociālās rehabilitācijas centri
- Speciālistu konsultācijas
- Aprūpe mājās
- Asistenti

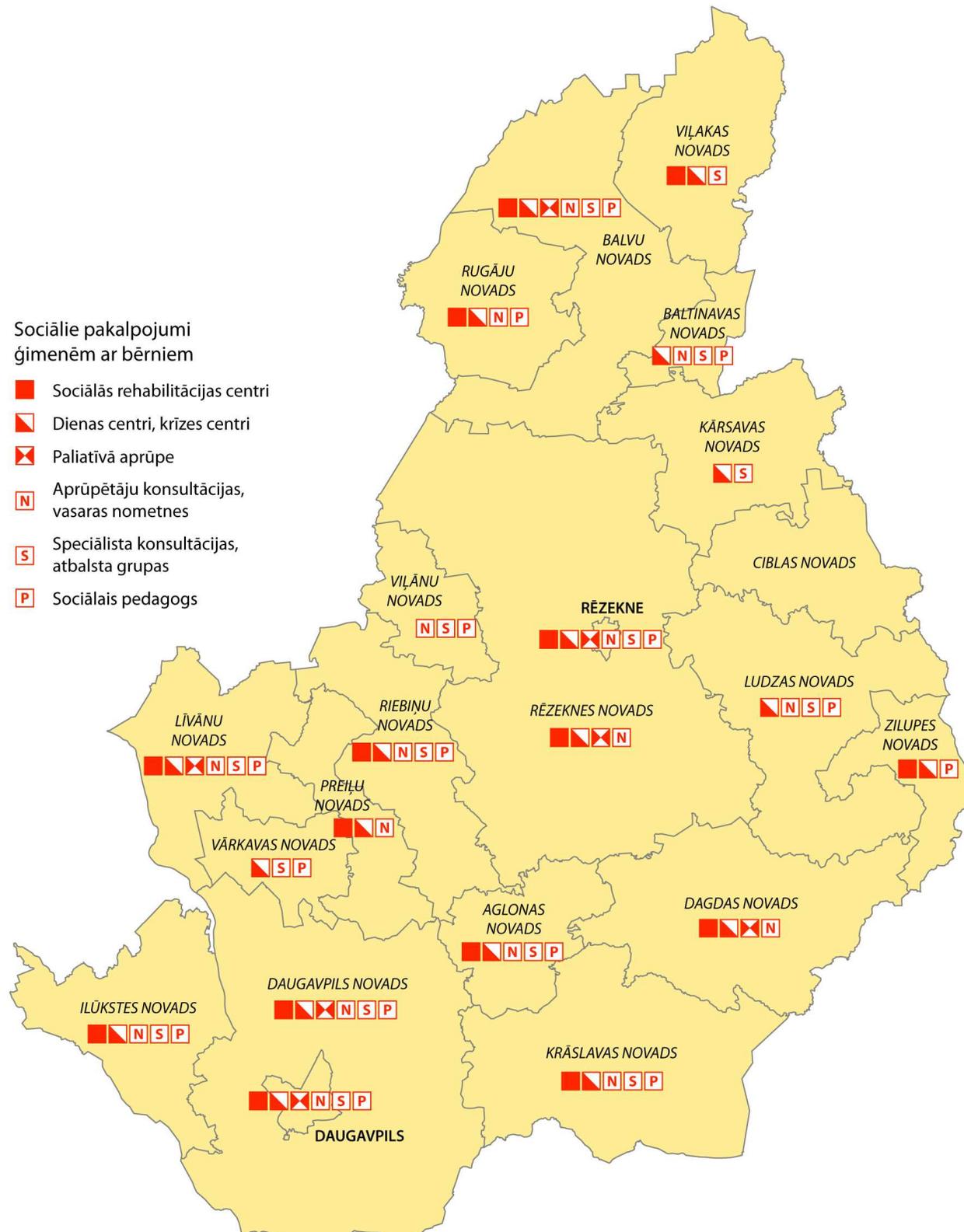
 "Drošības poga"

sociālie pakalpojumi ģimenēm ar bērniem

Sociālie pakalpojumi
ģimenēm ar bērniem

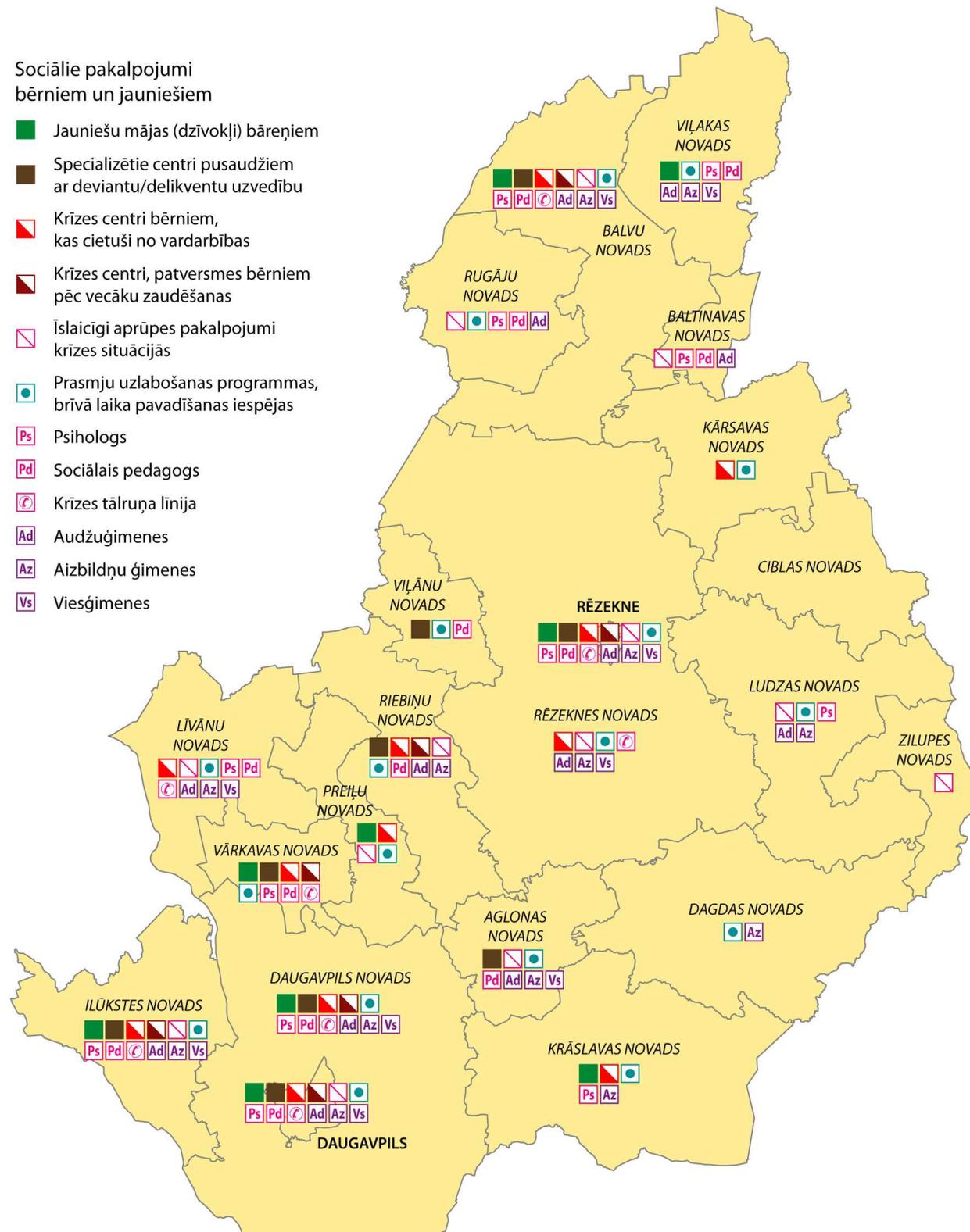
- Sociālās rehabilitācijas centri
- ▣ Dienas centri, krīzes centri
- ⊠ Paliatīvā aprūpe
- ▣ N Aprūpētāju konsultācijas,
vasaras nometnes
- ▣ S Speciālista konsultācijas,
atbalsta grupas
- ▣ P Sociālais pedagogs

sociālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem

Sociālie pakalpojumi bērniem un jauniešiem

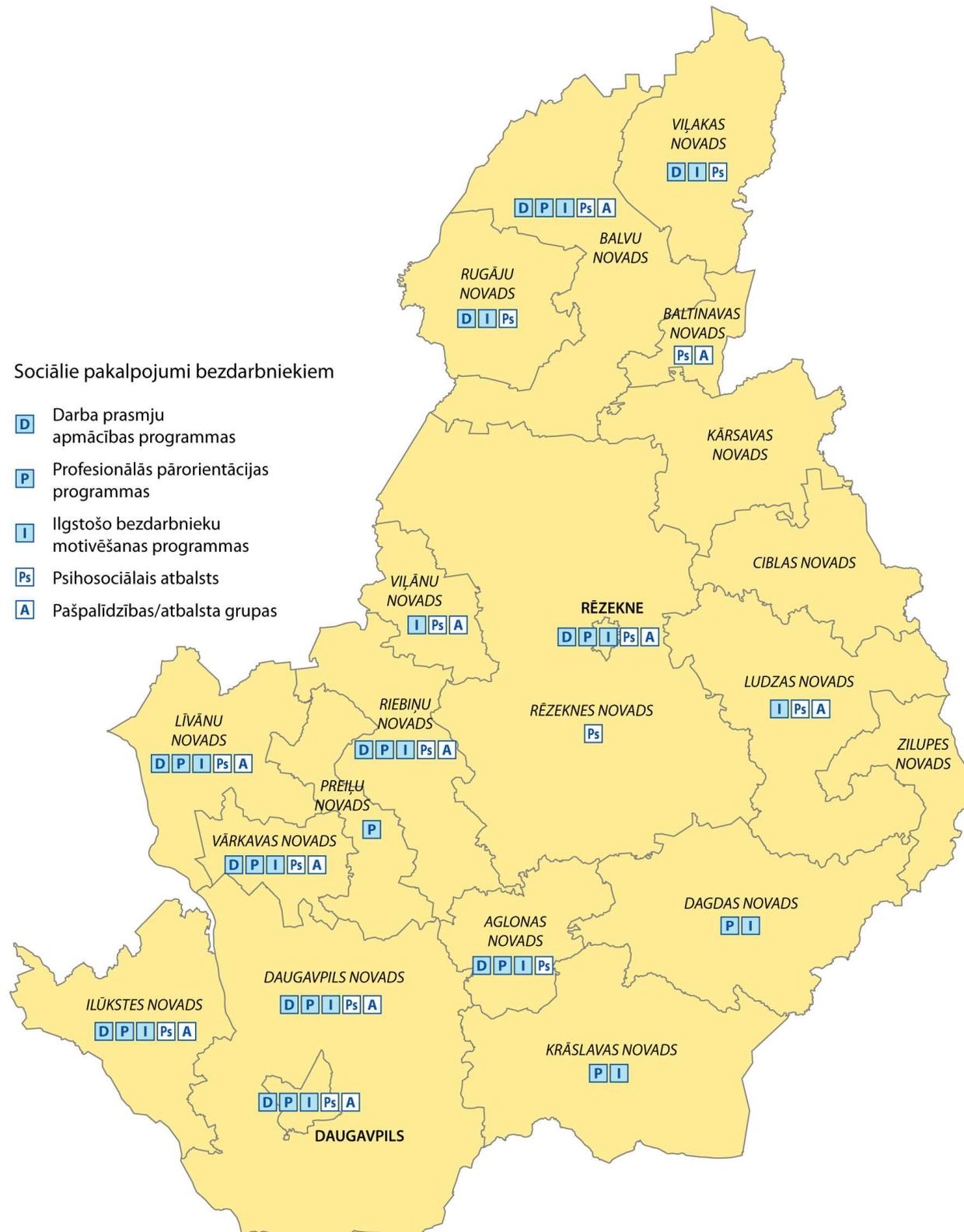
- Jauniešu mājas (dzīvokļi) bāreņiem
- Specializētie centri pusaudžiem ar deviantu/delikventu uzvedību
- Krīzes centri bērniem, kas cietuši no vardarbības
- Krīzes centri, patversmes bērniem pēc vecāku zaudēšanas
- Īslaicīgi aprūpes pakalpojumi krīzes situācijās
- Prasmju uzlabošanas programmas, brīvā laika pavadīšanas iespējas
- Psihologs
- Sociālais pedagogs
- Krīzes tālruņa linija
- Audžuģimenes
- Aizbildņu ģimenes
- Viesģimenes

sociālie pakalpojumi bezdarbniekiem

Sociālie pakalpojumi bezdarbniekiem

- D** Darba prasmju apmācības programmas
- P** Profesionālās pārorientācijas programmas
- I** Ilgstošo bezdarbnieku motivēšanas programmas
- P_s** Psihosociālais atbalsts
- A** Pašpalīdzības/atbalsta grupas

sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar atkarību problēmām

un citām sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām (bezpajumtniekiem, bijušajiem cietumniekiem)

Sociālie pakalpojumi cilvēkiem ar atkarību problēmām

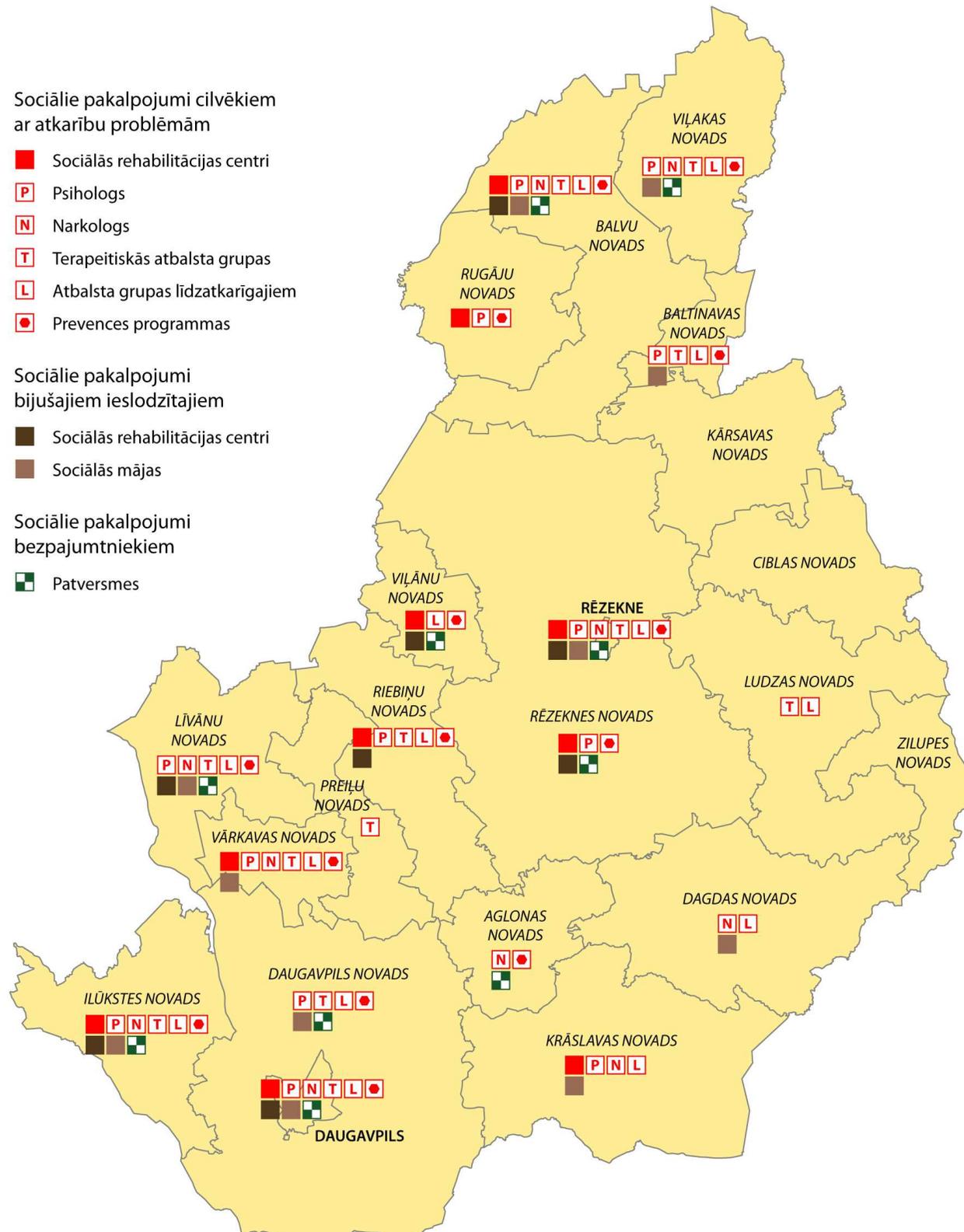
- Sociālās rehabilitācijas centri
- P Psihologs
- N Narkologs
- T Terapeitiskās atbalsta grupas
- L Atbalsta grupas līdzatkarīgajiem
- ● Prevences programmas

Sociālie pakalpojumi bijušajiem ieslodzītajiem

- Sociālās rehabilitācijas centri
- Sociālās mājas

Sociālie pakalpojumi bezpajumtniekiem

- Patversmes

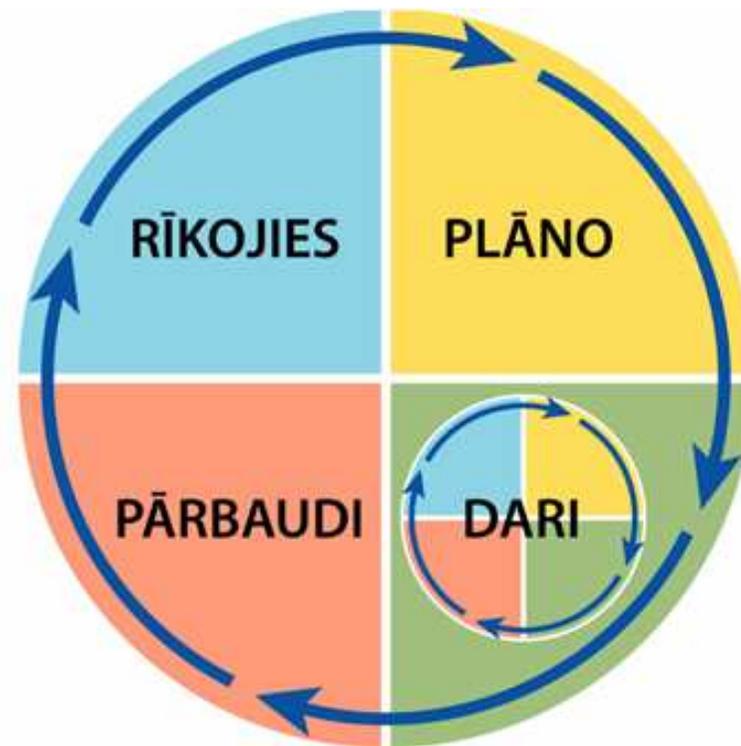

uzraudzības sistēma

*Ko un cik labi darām?
Vai kādam ir labāk?
Kā jūtas saņēmējs?
Cik daudz tas maksāja?*

**ikgadējais ziņojums
novērtējums reizi 3 gados**

reģionālais koordinators

REZULTĀTS + PIEREDZE = IZNĀKUMS

$$\text{IZNĀKUMS} + \left(\frac{\text{DARBĪBAS}}{\text{IZMAKSAS}} \right) = \text{PAKALPOJUMA ATDEVES ANALĪZE UN PAR NAUDU IEGŪTĀ VĒRTĪBA}$$

turpmākie izaicinājumi

alternatīvo pakalpojumu attīstīšana

projektu kapacitāte (cerība uz NVO sektoru)

partnerības – NVO, pašvaldība, privātie, brīvprātīgie

sociālo dienestu spēku “paš-apzināšanās”

starpinstitucionālā sadarbība

vai esam gatavi valsts līmenī mainīt politiku?

sociālās nodarbinātības programmas

diskusijas ar ZM, RAPLM, Latvenergo, Latvijas Pasts, u.c. par kopējām programmām, gan ar nozaru, gan sociāliem mērķiem

Latgales plānošanas reģiona loma

informatīvais resurss sadarbībā ar sociālajiem dienestiem

sociālo pakalpojumu datu bāze

projektu datu bāze

sadarbības partneru datu bāze

sociālā darba metodikas

reģionālais koordinators,

programmas uzraudzība